

UNESCO
DÜNYA MİRAS KOMİTESİ'NİN
İSTANBUL'UN
DÜNYA MİRASI ALANI'NA İLİŞKİN
ALMIŞ OLDUĞU KARARLAR

2017 Krakow

2017 Krakow - POLONYA 41.OTURUM

İstanbul'un Tarihi Alanları (Türkiye) (C 356)

Belge: WHC/17/41.COM/7B

Karar: 41 COM 7B.52

Dünya Miras Komitesi,

1. WHC/17/41.COM/7B'yi inceleyerek,
2. 39. Oturumunda (Bonn, 2015) kabul edilen Karar No. 39COM 7B.85'i hatırlayarak,
3. Avrasya Tüneli bağlantı yolunun güzergâhının Mermer Kulenin güneyinden geçecek şekilde yeniden belirlenmesini ve böylece Kara Surlarıyla yeniden birleşmesini memnuniyetle karşılar;
4. Ancak bununla birlikte Yenikapı ve Samatya'da iki farklı seviyedeki kavşaktan oluşan sekiz şeritli Avrasya Tüneli'nin, Tarihi Yarımada'nın güney ucu üzerinde ciddi etkisi olduğuna ve şehrin denizle bağlantısını kestiğine kaygıyla dikkat çeker ve 2012 Reaktif İzleme misyonu tarafından yapılan olası 'ciddi olumsuz etkisi'ni teyit eder,
5. Yenikapı dolgu alanı projesinin, Tarihi Yarımada'nın şeklini ciddi ölçüde değiştirdiğine ve inşa aşamasında olan büyük beyaz bir Etkinlik Çadırı da beraber ele alındığında yarımadanın tarihi şekline ve silüetindeki bazı manzaralara etkisi olduğuna dikkat çeker,
6. Haliç metro köprüsünden bu yana yakın geçmişte yapılan bütün büyük ölçekli altyapı projelerinde olduğu gibi bu projeler için de Miras Etki Değerlendirme çalışmaları ve Komite ile görüşmelerin ancak projeler onaylandıktan sonra gerçekleşmesini ve bu yüzden de değişiklikler için ancak ufak tefek fırsatlar bırakılmasını üzüntüyle karşılar;
7. Benzer bir durumun hâlihazırda onaylanmış Topkapı Kültür Parkı içindeki Planetarium ve İstanbul Kent Müzesi ve onaya sunulmuş Çanakkale 1915 Müzesi ve dört katlı performans salonu için de geçerli olduğuna dikkati çeker ve Taraf Devletten, Danışma Kurulları tarafından gözden geçirilmek üzere Dünya Miras Merkezi'ne bu projelerin bütün ayrıntılarını sunmasını talep eder,
8. 2004 yılından beri tekrarlanan taleplere ve uzun vadeli bir koruma stratejisi geliştirilmesine ilişkin talebe rağmen Osmanlı ahşap yapılarının bozulmaya devam etmesi ve bazılarının Kentsel Yenileme Projeleri kapsamında yıkılması konusundaki endişelerini dile getirir,

9. Yönetim Planının revize edilmesini memnuniyetle karşılamakla birlikte, politikalarına dayanak oluşturacak, büyük ölçekli projelerin gelişimini bildirecek ve Miras Etki Değerlendirme çalışmalarına bir temel teşkil edecek şekilde Olağanüstü Evrensel Değer özelliklerinin bütün ayrıntılarının da plana ilave edilerek takviye edilmesi gerektiğine dikkati çeker,

10. Kentsel Yenileme alanları sosyal fayda sağlayabilecek olmasına rağmen, halen yenilenen pek çok bölgenin tarihi doku kaybından muzdarip olmayacağına dair şu ana kadar herhangi bir teminat verilmeyişine dair de endişelerini ifade eder,

11. Tarihi Yarımada'nın değişim hızının, hem koruma hem de yeni inşaatlar açısından büyük çaplı projelerin bolluğuyla/çokluğuyla sonuçlanmasına ve bunların da kümülâtif olarak Olağanüstü Evrensel Değer üzerindeki yüksek derecede olumsuz etkisine dikkat çeker ve bu yapısal sorunlara karşı acil ve sağlam bir müdahaleye ihtiyaç duyulduğunu düşünür ve Taraf Devletten,

a) Yönetim Planında varlığın Olağanüstü Evrensel Değerini aktaran özellikleri tanımlamasını ve Plan onaylanmadan önce gereken durumlarda bu özellikleri araştırmasını ve belgelemesini;

b) 'Varlığın Olağanüstü Evrensel Değerini etkileyebilecek' teklif edilen ya da devam eden bütün büyük çaplı projelerin, Miras Etki Değerlendirmenin konusu olduğunu ve geri dönüşü olmayan bir taahhütte bulunmadan önce Danışma Kurulları tarafından gözden geçirilmek üzere Dünya Miras Merkezi'ne haber verilmesini sağlama taahhüdü vermesini;

c) Topkapı Kültür Parkı içindeki büyük yeni projelerden Planetarium ve İstanbul Kent Müzesi, Çanakkale 1915 Müzesi ve performans salonuna, Kara Surları ile Bukoleon Sarayı'nın rehabilitasyonu da içerecek şekilde Ayasofya Medresesi'nin rekonstrüksiyonuna, Zeyrek ve Kariye camileri gibi mevcut büyük restorasyon projelerine dair ayrıntıları, Danışma Kurulları tarafından gözden geçirilmek üzere Dünya Miras Merkezi'ne sunmasını;

d) Osmanlı geleneksel ahşap yapıları için, geriye kalanların belgelenmesine ve süregelen çürüme ve kayıpları önleyen bir acil durum planına dayanan/temel alan uzun vadeli genel bir koruma stratejisi geliştirmesini talep eder.

13. Ayrıca Taraf Devlet'ten varlığın korunma durumuna ve yukarıdakilerin uygulamasına ilişkin güncellenmiş bir raporu 1 Şubat 2018 tarihine kadar, Dünya Miras Komitesi'nce 42. Oturumunda değerlendirilmek üzere Dünya Miras Merkezi'ne sunmasını talep eder.